

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Volja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

IV 63505

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 153. — ŠTEV. 153.

NEW YORK, TUESDAY, JULY 2, 1935. — TOREK, 2. JULIJA 1935

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII

WAGNERJEVA PREDLOGA BO TA MESEC PODPISANA

SPREJEM GUFFEYEV PREDLOGE BO TRAJNO UREDIL RAZMERE V PREMGOVNI INDUSTRIJI

Posredovalni odbor bo posloval še do 1. avgusta. Do tedaj se bo završila temeljita reorganizacija. V premogovni industriji bo do sprejema Guffeyev predloga veljala sedanja plačilna lestvica. Republikanci odlašajo z davčno reformo.

WASHINGTON, D. C., 1. julija. — Predsednik Roosevelt je danes s posebnim odlokom odredil, naj posluje narodna posredovalna komisija (National Labor Relations Board) še do 1. avgusta.

Slične odredbe je izdal predsednik tudi za posredovalne oblasti v tekstilni industriji in v industriji jekla, ni pa izrecno določil, do kdaj naj poslujejo. Vse te komisije bi morale danes prenehati s poslovanjem.

Da je Roosevelt podaljšal življenje posredovalne komisije samo za en mesec, dokazuje, da bo v tem času podpisal Wagnerjevo predlogo navzlic temu, da so se pojavili resni pomisleki, če bo tozadevna postava v soglasju z ustavo ali ne.

Do konca tega meseca bo sprejeta tudi Guffeyeva predloga, nakar bo z ozirom na njene določbe posredovalna komisija temeljito reorganizirana.

Predloga, ki je bila z nekaterimi izpremembami sprejeta v obeh zbornicah in predložena predsedniku v podpis, je delo newyorškega senatorja Roberta Wagnerja, in daje delavcem pravico do kolektivnega pogajanja glede plač in delovnih pogojev, izključuje kompanijske unije ter daje prednost tisti delavski organizaciji, ki ima v posamezni tovarni oziroma obratu največ članov.

Industrijalci so že namignili, da bodo odločno nastopili, ako bo predloga sprejeta ter bodo skušali pred sodišči dokazati, da ni v soglasju z ustavo.

V industriji mehkega premoga je zavladal mir. John L. Lewis je bil že razposlal povelja za štrajk, ki naj bi izbruhnil dne 1. julija, pa je na prigrvarjanje delavske tajnice Miss Perkins tozadevno povelje preklical.

Delavstvo bo počakalo do 31. julija, ko bo vzakonjena Guffeyeva predloga. Do takrat pa ostane v veljavi sedanja plačilna lestvica in delovni čas.

WASHINGTON, D. C., 1. julija. — Voditelj demokratske večine v senatu so danes zavrnil predlog svojih republikanskih tovarišev, naj se odgodi davčno reformo, ki jo predlaga predsednik Roosevelt, do posebnega kongresnega zasedanja meseca novembra.

Republikanci se pa ne menijo za ta odpor in bodo skušali spraviti zadevo na glasovanje.

Senator McNary, voditelj republikanske manjšine, je namesto odsotnega senatorja Hastingsa vložil resolucijo, naj se odgodi kongres do dne 18. novembra, da bodo imeli ljudski zastopniki dovolj časa predlogo glede davčne reforme natančno preštudirati.

Senator Harrison, ki je predsednik finančnega odseka, je odločno proti temu načrtu.

Progresivni senator LaFollette, glavni zagovornik večjega obdačenja velikih dohodkov in dedščin, je izjavil:

— Čemu bi čakali in odlašali. Sedaj je najugodnejša prilika za večje obdačenje velikih premoženj. Čimbolj bomo odlašali, tembolj bo na izgubi zvezna zakladnica. Republikanci so nedolodni. Najprej kriče, čemu ni državni proračun uravnotežen, ko ga pa skušamo uravnovesiti, predlagajo šestmesečno odlogodenje.

Konec stavke v lesni industriji

PRIZNAL UMOR DICKINSONA

Ferris je ustrelil odvetnika v samoobrambi. Z njim so bile aretirane tri ženske.

Detroit, Mich., 1. julija. — William Lee Ferris, ki je pa tudi znan pod imenom Schweizer in pod različnimi drugimi imeni, je priznal, da je v četrtki ustrelil odličnega newyorškega odvetnika Howarda C. Dickinsona, nečaka predsednika zveznega najvišjega sodišča Charlesa E. Hughesa. Toda Ferris zatrjuje, da je Dickinsona ustrelil z revolverjem, ki ga je izvil iz njegove roke.

Skupno s Ferrisom so bile aretirane tri ženske, sestre Flossie in Lillian Winsles in Lillian Miller. Vsi so bili prijeti v Fort Wayne, Ind. in so bili pripeljani v Detroit.

Ferris spočetka ni hotel govoriti, končno pa je priznal svoj zločin je podal več naprotujočih si izjav. Policija je menjala, da je Ferris samo deloma povedal, kar ve o zločinu.

Ferris, odločno zanikuje, da bi kaj vedel o tem, da je bil Dickinson v kaki zvezi z zapuščenim \$40,000,000 lesnega trgovca Williama H. Yawkeya.

“O Dickinsonu nismo vedeli ničesar, — je rekel Ferris, — razun, da je bil pripravljen vsakomur kupiti pijačo. Ko sem sedel v salonu z dvema dekletoma, je pristopil Dickinson k meni in je dekletoma ponudil pijačo”.

Tekom pogovora so se dogovorili, da je prišel Ferris s tremi dekleti v hotel po Dickinsona. Obiskali so več prostorov. V Ferrisovem avtomobilu so se peljali daleč iz mesta in v Rouge parku se je pričelo streljanje. Ferris je rekel, da so v avtomobilu koeekali in prišlo pri tem do prepira. Dickinson je zahteval, da mu Ferris plača \$4.50, katere je Dickinson pri igri dobil in je pri tem potegnil revolver. Tedaj pa je Ferris Dickinsonu izvil revolver iz rok in ga ustrelil.

Po umoru je Ferris vrgel Dickinsonovo truplo na cesto v Rouge parku.

Tej Ferrisovi izjavi pa policija ne verjame, kajti dekleta so podala popolnoma drugačno izjavo glede zločina.

ROMUNSKI PRETI REVOLUCIJA

Cluj, Romunska, 30. junija. V Cluju se je zbralo 50,000 kmetov, da slišijo kmetkega voditelja Juliusa Maniu, ki je v svojem ognjevitim govoru napovedal upor proti vladi.

“Kmetje ne žele ustavnih prememb, ki bi zvišale oblast kralja Karola”, je rekel Ma-

ANGLIJA ZVESTA ZAVEZNICAM

Min. predsed. Baldwin zagotavlja Franciji in Italiji sodelovanje. — Mornariška pogodba z Nemčijo ni preme angleške politike.

London, Anglija, 1. julija. Ministrski predsednik Stanley Baldwin je dal Franciji in Italiji svečano zagotovilo, da angleško-nemška mornariška pogodba ni raztrgala vezi med prejšnjimi evropskimi zaveznicami.

To je bila Baldwinova prva izjava, ki jo je podal, odkar je ministrski predsednik. Glede mornariške pogodbe z Nemčijo je rekel, da je s pogodbo omejena nemška mornarica in da je obenem po svetovni vojni prvi korak do razorožitve. Vseled tega naj bi Francija in Italija pogodbo z veseljem sprejeli, mesto da jo zametujeta.

“Sedanja angleško-nemška mornariška pogodba”, je rekel Baldwin, “nikakor ne ovira pristranskega sodelovanja naše dežele s Francijo in Italijo, kar je bilo potrjeno v Stresi. Nam se zdi mornariška pogodba praktičen korak naprej do mednarodne omejitve orožja — korak, ki ni v nasprotju s francoskimi in italijanskimi interesi in načeli, temveč ravno nasprotno.

“Vsem onim, ki se še spominjajo mornariškega tekmovalja pred vojno med našo deželo in Nemčijo in ki se spominjajo, kako je bilo ozračje zastrupljeno vsled tega tekmovalja, mora z velikim zadovoljstvom pozdraviti mornariško razmerje 35 proti 100”.

Dalje je rekel Baldwin, da je ne glede na to, kaj mislijo druge države o tej mornariški pogodbi, Anglija dobila od Nemčije zagotovilo, da se Nemčija v bodoče ne bo nikdar posluževala submarinov za potapljanje trgovskih ladij.

“Iz dna srca obžalujem”, je nadaljeval, “da dva poslanca ne zaupata Nemčiji. Ako se pogajaš za omejitve ali razorožitev, kaj boš mogel napraviti, ako ne boš zaupal? Tedaj se držiš naravnost postav džun-gel in napredek ni mogoč.

Nemčija in mi smo sklenili pogovo z enako častnimi nagibi in veseli me, da kot mi, so tudi Nemci za popolno opustitev submarinov. Žal, da so narodi, ki tega ne vidijo, toda mene veseli, da mi nismo edini narod, ki se potegujejo za popolno opustitev submarinov, kadar pride mornariška konferenca”.

niu. “Romunski kmetje so v 120 letih pričeli tri revolucije in so pripravljeni, če treba, še za četrto”.

TAJNA ZRAČNA OBRAMBA V EVROPI

Delajo poskuse s skrivnostnimi letali. — Anglija, Francija in Nemčija tekmuje med seboj.

London, Anglija, 1. julija. Na skritih letališčih evropskih držav preizkušajo tajna letala, ker si vsaka država prizadeva, da ima prednost pred drugo v zračni obrambi. Anglija, Francija, Italija, Nemčija, sovjetska Rusija in druge države izdajajo velike vstopne za poizkusna dela ter so brez izjeme povečale svoje načrte za zračno oborožitev.

Nove vzorce aeroplanov preizkušajo daleč od svojih večjih mest in na krajih, kamor nimajo dostopa voluni tujih držav. Niti ene države v Evropi ni, ki ne bi bila prepričana, da se bo prihodnja vojna odločila v zraku.

Anglija preizkuša najmanj 12 novih vrst aeroplanov, ki so postavljeni pred najstrožjo preizkušnjo. Najzanimivejše letalo je “Robot”, to je aeroplan, ki ga vodijo radio valovi na veliko razdaljo.

PREGANJANJE DUHOVNIKOV JE PONEHALO

Neuradna poročila javljajo, da se duhovniki vračajo. — Governer države Colima je dovolil vsem duhovnikom, da se vrnejo.

Mexico City, Mehika, 1. julija. — List “El Dia”, prinaša uradno nepotrjeno poročilo, da je governer države Colima izdal ukrep, po katerem se sme 20 duhovnikov vsake vere vrniti in opravljati svoj poklic. Ravno država Colima je bila prva, ki je ob času najhujšega verskega preganjanja izgnala vse duhovnike. Isti list poroča, da bo 41 “rdečesarajnikov”, ki so obdolženi umora petih katoličanov v Xocanu, prišlo pred sodišče. Ti rdečesarajniki so pred dvema tednoma pobegnili, ko je poljedelski minister Canabal odstopil.

Notranji minister je objavil, da je mnogo beguncev, ki so pobegnili iz dežele, prosilo za dovoljenje za vrnitev. Posebno se žele vrniti Mehikanci, ki sedaj žive v Californiji in Texasu. Iz Juareza prihaja poročilo, da je prosil za dovoljenje za vrnitev bivši predsedniški kandidat Gilberto Valenzuela.

NAROČITE SE NA “GLAS NARODA”, NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDE. DRŽAVAH.

STAVKUJOČI LESNI DELAVCI SO PRODRLI S SVOJIMI ZAHTEVAMI

PORTLAND, Ore., 1. julija. — Stavkujoči delavci v lesni industriji severozapada, katerih stavka je zadnjih osem tednov povzročila mnogo škoda in prelivanje krvi, so vsaj deloma dosegli uspeh, ko je njih voditelj A. W. Muir naznanil, da je prišlo do sporazuma z Imman-Pulsen Co. in da je družba privolila, da poviša plače svojim 2300 delavcem.

BEOGRAD SE JE “ZMANJŠAL”

Beograd, Jugoslavija, 30. junija. — Beograd je nenadoma doživel veliko zmanjšanje svojega obsega. Površina Beograda leta 1929 je znašala 8267 akrov z 200,000 prebivalci. Istega leta si je priklopil več otokov. V Donavi in Savi, tako da je imelo mesto 20,460 akrov površine. Leta 1934 je Beograd razširil svoje meje čez okolico in je imel 290,000 akrov površine.

Toda to povečanje je šlo predaleč. Kmetje v okolici so morali plačevati iste davke kot mestni prebivalci. Poleg tega so bile izdane mnoge odredbe glede domače živine. Življenje za kmeta je postalo nevedrljivo. Vlada je prejemala dan za dnem proteste kmetijskega prebivalstva. In tako je novi župan Vlada Ilić odločil, da zavzame Beograd svoje meje iz leta 1929 z 266,849 prebivalci. Pri prestolici pa je obdržal na drugi strani Donave ležer Zemun, katerega veže z Beogradom novi most kralja Aleksandra.

KMETJE SO HOTELI LINČATI TATICO

Beograd, Jugoslavija, 1. julija. — Kmetje v Petrogradu so hoteli linčati Jelena Fragan, ko so jo zalotili pri dvajseti tatvini. Kmetje so bili razjarjeni, ker je orožniki niso mogli prijeti in so zato postavili svojo stražo. Sledili so jo v urad nekega zdravnika, ter so jo prijeli, ko je prinesla nekaj ukradenih stvari.

Jelena se je znala spretno izogibati orožnikom, ki so pogosto preiskali njeno stanovanje in so jo dan in noč zasledovali detektivi.

Orožniki pa so prišli ravno v času, ko si jo kmetje hoteli obesiti na drevo.

ZVEZNI PRIMANJKLJAJ

Washington, D. C., 1. julija. Zvezni zakladničar H. Morgenthau je zaključil račun-ske knjige s primanjkljajem \$3,500,000,000 in z narodnim dolgom \$28,700,000,000.

Vlada je izdala 3 milijone 472,700,000 dolarjev več kot pa je prejela na davkih.

Nova pogodba določa 50 centov plače na uro za neučene delavce in \$1.50 za nadurno delo; poleg tega imajo delavci pravico postaviti svoj odbor za kolektivna pogajanja z gospodarji. Stavkarji so prvotno zahtevali 45 do 75 centov plače na uro.

Kot zatrjuje Muir, se je že vrnilo na delo 10,000 delavcev in je rekel, da naj bo ta pogodba radikalec dokaz, da je mogoče s pogajanjem priti dalje kot pa z nasiljem. Z druge strani pa je Muir tudi rekel, da ni mogoče pripeljati v tovarno ostalih 12,000 stavkujočih delavcev s silo, dokler ni z njimi sklenjena zadovoljiva pogodba.

Galena, Kans., 1. julija. — Mir je zopet zavladal v svinčenih in cinkovih tovarnah v državah Kansas, Missouri in Oklahoma, kjer je pred dvema dnevi prišlo do divjega streljanja med stavkarji in skebi. Mir je šele prišel, ko sta polkovnika Ch. H. Browne in E. L. Head pripeljala vojaštvo in razglasila obsedno stanje.

Po ulicah so nabiti pozivi, da vsakdo izroči vojaškemu poveljstvu vsako orožje in tekom dneva je bilo izročenih 100 pušk in 50 revolverjev.

Stavka se je pričela pred več tedni, ker gospodarji niso hoteli delavcem zvišati plač.

DRŽAVE ZADRŽUJEJO OROŽJE

London, Anglija, 1. julija. — Abesinski cesar Haile Selassie pravo, da so Francija, Belgija, Danska in Čehoslovaška odklonile naročilo orožja abesinske vlade. V nekaterih evropskih pristaniščih je bila ustavljena pošiljatev, četudi je že bila plačana.

“Belgijska vlada nas je obvestila”, je rekel cesar Selassie, “da je prepovedala prodajati orožje, da se obvaruje očitka, da oborožuje Abesinijo. Ali ni slabši očitek, da kaka država pomaga Italiji, da krši pogodbe in hoče podjarmiti svoboden narod, ki je slab v vseh zadevah, razun v pravici? Ali je ena pravica za slabega? Slab mora ostati slab, da ga močni lahko uniči. Toda če hoče Mussolini dobiti podporo nad Abesinijo, se uboriti zanj”.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto v celoti za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.
Izjema brez podpisa in osebnosti se ne pridružuje. Denar naj se blagovodno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-3674

SOCIJALNA ZAKONODAJA

Nedavno sta poslanska zbornica in senat sprejela Wagner-Lewisovo predlogo. Čaka le še predsednikovega podpisa, pa bo postala zakon.

S tem so stopile Združene države, ki niso imele klesaj v pravem pomenu besede nobene socialne zakonodaje, na čelo vseh kapitalističnih držav.

Človek pa ne sme biti preveč optimističen.

Kaj lahko se namreč zgodi, da bo najvišje sodišče izreklo zadnjo in odločilno besedo ter razsodilo, da postava v tem ali onem pogledu ni v soglasju s ustavo.

Razne zavarovalne družbe so že začele v tem smislu delovati.

Nevarnost je tudi, da bo pri izvedbi postave igrala politika veliko vlogo in da bodo deležni največjih dobrot politični protežiranci.

Nadalje se je bati, da bodo kapitalisti vsa oziroma večino bremen, ki jih jim nalaga nova postava, skušali zvržiti na rame delavcev.

V zvezi s tem je treba pomisliti samo na prodajni davek (Sales Tax), ki ga mora konec koncev plačevati.

Po preteku nekaj let bo imela vlada za izvedbo te postave na razpolago ogromne vsote denarja.

Petnajst tisoč milijonov dolarjev za starostno pokojnino in zavarovanje ni malenkost, pač pa finančni problem prvega reda.

Napačna finančna politika v tem oziru utegne dovesti do strahovitega poloma.

Wagnerjeva predloga pomeni na eni strani ogromen napredek v socialni zakonodaji, delavstvo se pa mora zavedati nevarnosti, ki smo jih zgoraj navedli.

V zgodovini ameriškega gospodarstva imamo nebroj slučajev, ko so bili organizirani, pa tudi neorganizirani delavci z enostavnim sprejemom te ali one postave zaznani v sladko spanje, iz katerega jih je prebudil šele gospodarski vihar.

ČEMU PREDSDOKI PROTI INOZEMCEM

Pred skupno sejo odborov za imigracijo in naturalizacijo obeh zbornic kongresa je prišel komisar za imigracijo in naturalizacijo, Col. D. W. McCormack, ki je ostro govoril o predsodkih proti inozemcem in pripisal iste napačne informacije glede števila inozemcev v tej deželi. Podal je statistične podatke v izpodbijanje trditve, češ, da je mnogo milijonov inozemcev, ki so tukaj nezakonito.

Komisar McCormack je deloma izjavil:

Imamo danes v tej deželi proti-inozemsko gibanje, ki posredno ali neposredno prizadeva tretjino našega prebivalstva — kajti po ena oseba izmed vsake trojice je ali tujerodna ali pa rojena od tujerodcev.

Osnovno mi smo pravičen in strpen narod. Zato mora biti kak razlog za ta predsodek. Jaz sem prepričan, da so se nekateri prizadeli opisati tujerodce kot nevaren element proti naši obliki vlade, proti našemu zaslužku in proti nešemu življenjskemu standardu. To pa ne bi bilo mogoče trditi, ne da bi se pokazalo, da imamo inozemcev v taki količini, da tvorijo zares nevarnost v tem pogledu. Da se pa pokaže resnost inozemskega problema, se je začelo pretiravati število inozemcev v tej deželi, zlasti število onih, ki so prišli nezakonito.

Številke, tolikokrat navedene, so fantastično pretirane. Nikakega dokaza ni za temi pretiranimi podatki. Ne le da se ne oslanjajo na uradnih podatkih, marveč se naravnost protivijo uradnim podatkom ljudskega števila, imigracijske službe in uradnim izjavam delovnega departmanta.

Nihče ne more biti nezmisljiv, kar se tiče cenitve o številu inozemcev, ki so nezakonito v tej deželi. Ako bi se moglo naštetih jih, bi se jih deportiralo. Spodnji podatki počivajo na informacijah Bureau-a of Census, imigracijskega urada in na številu inozemskih mornarjev, ki prihajajo v newyorško pristanišče in odhajajo iz njega.

Komisar ne obsoja nikake osebe ali časopisa za netočne informacije, ali sumi, da krive informacije prihajajo iz onega vira in so bile razširjene med kongresnike in časopise. On izpodbija glavne netočnosti.

1. Inozemsko prebivalstvo Združenih držav ni 20,000,000, niti ne samo 6,000,000, kakor se ponajveč trdi, marveč približno 4,922,000. Približno pol milijon izmed teh ima prvi papir, direktno ali potom staršev.

2. Trditev, da je tukaj 3,500,000 do 10,000,000 inozemcev, ki so prišli nezakonito, je fantastično pretiravanje. Najboljše cenitve o številu inozemcev, ki so prišli nezakonito in so podvrženi deportaciji, je manj kot 100,000 in ceni se, da

število onih, ki so prišli nezakonito kadarsibodi oziroma, ki ne morejo po tolikih letih dokazati svoj legalni prihod, znaša 400,000.

3. Število mornarjev, ki dezertirajo, stalno pojava, pa ni res, da jih število, kot nekateri trdijo, znaša 250,000 na leto, marveč povprečno število dezercij ni nikdar presegalo povprečnih 21,481 na leto in tekem zadnjih štirih let je znašalo 1580 na leto.

4. Ni res, da en milijon inozemskih mornarjev prihaja sem vsako leto, marveč približno 250,000. Mesto da bi jih bilo pol milijona, ki zapuščajo ladje, da ostanejo tukaj, statistike za leto 1934 dokazujejo, da je število mornarjev, ki so prišli, manj one, ki so odšli, znašalo le 250.

Komisar McCormack izjavil, da se je dolgo obotavljal izpodbijati take pretirane navedbe, ali da se sedaj čuti obveznim to storiti, ker ni prav razširiti v teh težkih časih nepravilne informacije v svrhu vzpodbujanja predsodkov in nestrpnosti.

FLIS.

Dopisi.

Dublin, Ga.

Prosim za malo prostora v listu Glas Naroda.

Dobro je, da se tudi od tukaj nekoliko oglašimo, čeprav dostikrat ni kaj poročati, zlasti dobrega ne. O delu ne moremo veliko povedati, ker le bolj po malem delamo. Posebno za nas Slovence je bolj slabo, ker se doge jako malo prodajajo, drugega pa za nas tukaj ni. Ponosni smo pa tukajšnji Slovenci, pa ne morda zato, ker delamo tako debele doge, da če bi bile dovolj dolge, bi bile lahko za tajse.

Ponosni smo namreč na tukajšnju rojakinjo, Slovenko, Miss Sophia Benchina, hčerko Mr. in Mrs. Louis Benchina, ki je bila odlikovana kot najboljša učenka v Bessie Tift College v mestu Forsyth, Ga. Miss Benchina je letos tretje leto v kolegiju in izmed vseh v kolegiju je ona edina Slovenka in obenem edina katoličanka. Vse druge so Angležinke.

Miss Benchina je napravila najvišji rekord izmed vseh ter največji in najboljši rekord, odkar kolegij obstaja. Sophia je zdaj sprejeta v društvo Theta Chi Omega, kar je najvišje odlikovanje, ki ga more dobiti študent na tem kolegiju. Ona bo tudi predsednica tega društva za leto 1935—36. Miss Benchina je bila že večkrat odlikovana, še ko je hodila v ljudsko šolo. V sedmem razredu je dobila prvo nagrado pet dolarjev, ker se je najbolje učila, v osmem razredu je dobila \$25 za najboljši spis.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Ta nagrada ji je bila podeljena od države Georgia V enajstem razredu je prejela zlato kolajno za najboljšo igranje na klavir.

Tako po vsem tem, dragi bralci Glas Naroda, vidite, da smo Slovenci tukaj lahko ponosni. Pa bo morda kdo rekel, kaj je treba vse to pisati v list. Jaz pa rečem, da če tukajšnje angleško časopise piše pohvalne članke o naši rojakinji, kar se je že večkrat zgodilo, tudi mi lahko nekaj napišemo.

Ravno pred par dnevi sem zopet bral članek v enem tukajšnjih časopisov, kako je bila Miss Benchina odlikovana. Pri tem sem mislil, če angleški časopisi tako hvalijo eno naših slovenskih deklet, čemu bi se kaj takega ne zapisalo tudi v slovenski časopis, da bodo rojaki po širni Ameriki vedeli, da Slovenci nismo najzadnji. Pa tudi to me je spravilo k pisanju, ker ima Sophia veliko sorodnikov in prijateljev, ne samo tukaj na jugu, ampak tudi v Chicagi, Ill., v Jolietu, Ill., in tudi v Indianapolis, Ind. Saj še ni dolgo, ko je bila v vseh teh mestih.

Če se ne motim, ji je meseca novembra ali decembra preteklega leta v Chicagi umrl ujec, Mr. Anton Kosmerl na 1948 W. Cermak Rd. S pokojnim Antonom sva bila velika prijateljca še od leta 1920, ko je tudi on bival tukaj na jugu. Pozdrav vsem mojim znancem in prijateljem.

Josip Intihar.

Iz Jugoslavije.

Velika kmetjska bitka pri Banjaluki.

V vasi Brestovcu pri Banjaluki je prišlo te dni do velike bitke med kmeti. Dne 5. junija je namreč v tej vasi bila tradicionalna proslava, na katero je prišlo mnogo kmetov iz okoliških vasi. Brata Stevo in Bogdan Veklić sta se napila žganja, nato pa se sprla z brati Ignaca Kurovića, ki je bil pred letom dni glavni junak te proslave. Kurovići so se zavzeli za svojega brata, ki sta ga Veklića žalila. Tako je nastal prepir, v katerega se je vmešalo okoli 150 kmetov. Kmetje so se borili z revolverji, s kame-njem, z noži. Pretep je bil kar

veseprek, da nihče ni vedel, kdo koga tolče. Prišla je četa orožnikov, ki je z največjo težavo napravila mir. Bojišče je bilo vse krvavo. Na tleh je ležalo okoli 70 deloma lažje, deloma težje ranjenih kmetov. V nekem jarku je ležal mrtev Bogdan Veklić, ki ga je najbrže zabodel do smrti Savo Kurović. Tudi lani je prišlo na isti dan v Brestovcu do velikega pretepa in je bilo lani ranjenih 40 kmetov, letos pa kar 70. Zato so oblasti sklenile, da ne bodo dovolile te proslave.

Huda suša v dalmatinski Zagori.

V zadnjih dne je zavladovala huda in nevarna suša po mnogih vaseh dalmatinske Zagore. Kmetje morajo hoditi po vodo več kilometrov daleč in zaradi pomanjkanja vode je poginilo že tudi precej živine. Suša škoduje v občutni meri tudi nasadom in so zlasti oljnice nasadi, ki so letos obetali obilen plod, v veliki nevarnosti. Že sedaj cenijo škodo na milijone.

Morilski napad na župnika.

Na cesti, ki vodi iz Požege v Brestovac, so v mraku blizu vasi Jurkovec trije neznanci močno napadli župnika Ivana Zlatička. Zaklicali so mu: — Stoj! Roke kvisku! — in, ko je župnik vs presenečen zaklical: Za boga, ali me ne poznate? so napadalec brez besede oddal nanj nekaj revolverjskih streliv. Ko so prihiteli okoliški prebivalci, je bil župnik že v zadnjih zdihljajih, opisal pa jim je morilski napad in površno tudi napadalec. Orožniki so že zaprli nekaj sumljivih oseb, pravih zločincev pa še niso izsledili in tudi motivov napada si še ne morejo razložiti.

Obsodba nenavadnega vojaškega begunca.

Pred vojaškim sodiščem v Sarajevu je bil obsojen na dve leti in dva meseca zapora vojaški begunec Anton Majcen, doma iz okolice Kranja. V spisih vojaških sodišč so zabeleženi najrazličnejši tipi, tako nenavadnega, kakor je Anton Majcen, pa ne pozna vsa pestra kronika. Majcen je človek, ki nima mira, poleg tega pa je prevzel od iznajditeljske in izumiteljske strasti. Iz vojaške službe je utekel že leta 1921, ko je služil svoj kadroški polk. Potem se je vsa leta potikal po raznih tujih deželah in je bil nekaj krat tudi zaprt. Na razpravi je obširno pripovedoval o svojih velevažnih iznajdbah, ter trdil, da so ga v tujini zapirali samo zaradi tega, da bi se polastili načrtov njegovih iznajdb. On pa je bil prevoden in jim je podtaknil vsakokrat samo manj vredne skice ter sedaj domov prinesel vse bogastvo svojih iznajdb. Ves čas razprave je govoril samo o tem ter omenil, da bi moral imeti prej dobiti nekje 125,000 Din za zavarovanje svojih patentov. Obsodba ga ni prav nič vznemirjala. Zagovornik, ki mu je bil določen, je v označilu njegove nemirne krvi dejal, da bi gotovo utekel tudi iz raja.

POZDRAV!

Pred odhodom v staro domovino, kamor odpotujeva s parnikom "Île de France" lepo pozdravljava vse svoje prijatelje in znance v Pueblo, Colo. Najlepša hvala tistim, ki so naju spremili na kolodvor. Vsem rojakom toplo priporočava potniški oddelek "Glasa Naroda". Midva sva se z zaupanjem obrnila na to pristno domače podjetje in sva bila prav dobro postrežena.

Anton Jamnik,
na poti v Velike Lašče;

Frank Kraševac,
na poti v Struge

Peter Zgaga

BAJKA O LJUBEZNI

Nekoč sem čital o ljubezni lepo bajko, ki jo na tem mestu podajam.

Je sicer bajka, toda tudi v bajkah je dosti resnice.

Nekoč — vsaka se začneja z besedo nekoč — se je Ljubezen izpremenila v žensko in se podala po svetu.

Kot lepa deklica je začela romati iz kraja v kraj.

Pot jo je zanesla k velike modrijanu.

Nekaj časa se je pogovarjala z njo, nato je pa začel kimati z glavo.

— Gospodična, vi ste bolna — ji je rekel. — Najbolje bo za vas, če greste k dobremu zdravniku.

Ljubezen ga je začudeno pogledala in šla.

Zdravnik jo je natančno preiskal, pa ni mogel izreči nobene prave diagnoze.

Rekel ji je le, da bolezen zaenkrat ni nevarna, kako bo v bodoče, pa ne ve.

Ljubezen se je poslovila in zopet blodila po svetu.

Srečala je mladega slikarja. Lep je bil in zamišljeno je gledal.

— Če bi prišla pred tednom dni, bi se lahko pobotal s Teboj — ji je odvrnil. — Takrat sem bil namreč še idealen in lačen. Včeraj so mi pa naročili preslikati notranjostno velike banke. Pri tem delu Te pa ne rabim. Pozdravljena, Ljubezen!

Vsa užalostena je odšla od njega. Smilil se ji je ubogi fant.

Po dolgotrajnih blodnjah je dospela do nčenega sodnika in ga vprašala, če ni za njo nobene pravice na svetu.

Sodnik je nataknil debele naočnice in začel listati po debeli knjigi.

— Kdo Vam je storil krivico? Koga dolžite in obtožujete?

— Nikogar — je rekla Ljubezen. Kako drugače naj bi rekla?

— No, če se vam ne godi krivica, če nikogar ne dolžite in ne tožite, vam ni treba hoditi po sodnjah. Mi imamo z lopovi in zločinci preveč dela. Pozdravljena!

Vsa obupana se je zatekla k časnikiarju.

Slišala ne nekoč, da se bavi jo časnikiarji z vsemi mogočimi stvarmi in je trdno upala, da se bo zavzel za njo.

Ko mu je pripovedovala svojo težavo, jo je nekaj časa poželjivo gledal, nato se je pa zdrznil ter rekel s trdim glasom:

— Kam bi s tako jokavostjo? Jaz pišem vendar za svet in za ljudi, ne pa za čmerike. Kdo pa danes čita o ljubezni? Moja naloga je pisati o vojni in politiki, o umorih in ubojih, o tatvinah in gledališču, o plesu in znanosti. Če bi pisal o ljubezni, bi list izgubljal naročnike.

Ljubezen je britko zajokala. Časnikiar je bil pa uljuden in galanten ter ji je rekel:

— Veste, kaj, pojdite k mojemu prijatelju pesniku. Mogoče vam bo on pomagal.

In je šla.

Pesniku je ugajala in je napravil pesem o nji. Toda pesem je bila slaba ter ni razodela njene podobe.

Po dolgih blodnjah je videla Ljubezen mater, ki se je sklanjala nad zibko svojega bolnega otroka.

Videla je njene solze in pojmla vso njeno skrb.

Ljubezen se je znebila svoje posvetne postave in se kot duh naselila v materinem srcu.

Tam prebiva še dandanes. In bo prebivala vekomaj.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.25	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$12.25	Lir 200
\$ 7.30	Din. 300	\$14.40	Lir 300
\$11.75	Din. 500	\$22.20	Lir 500
\$23.50	Din. 1000	\$44.40	Lir 1000
\$47.00	Din. 2000	\$88.80	Lir 2000

KESE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Ka izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodim v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$10.—	\$10.50
\$15.—	\$15.75
\$20.—	\$21.50
\$25.—	\$27.25
\$30.—	\$33.00

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter za priročnost \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

ONE, KI NAMERAVAJO POTOVATI TO POLETJE V DOMOVINO, OPOZARJAMO,

da nam že vsaj par tednov prej naznani, da jim lahko zajamčimo na parnikih dobre prostore. To poletje je naval potnikov v Evropo naravnost ogromen. Na nekaterih parnikih so prostori že za par voženj vnaprej oddani. Če hočete imeti dobro kabino, pišite torej pravočasno. —

POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"
216 West 18th Street New York City

KRATKA DNEVNA ZGODBA

SANDOR HEGEDUS:

DRUŽINSKA SREČA

Na ovinku ceste me je pozdravila z vdanim poklonom človeška postava. Mož je imel star klobuk, in vsa njegova obleka je napravila name zelo pomilovalen vtis. Z zanemarjeno brado in zobmi je predstavljal tako žalostno sliko, da se je zdelo, da bi v tej slabo branjeni telesni strošnici vegetiralo trudno in zaspano življenje. Hotel sem nadaljevati svoj pot, toda mož me je pozdravil ponovno. Premotril sem ga pazljiveje. Njegovega obraza nisem spoznal, toda tola njegove oči so se mi zdele znane. Stopil je k meni in me vprašal s ponižnim glasom:

— Ali me ne blagovolite spoznati?

— Resnično ne! — sem odvrnil.

— Jaz sem Tomaž Tedler, v šoli so me imenovali Long Tom. Od tega je že dvajset pet let in v teh letih me življenje ni ravno preveč božalo.

— Long Tom! Se že spominjam. Kaj pa je s teboj? Zelo si se izpremenil.

— Da, življenje je šlo čez me s podkovanimi skornji.

V bližini je bila kavarna, kamor me je spremil šolski tovariš. Reče, ni upal prisesti k meni. Došlo sem mu moral prigravat, naj se ne sramuje. Ako sva mogla na šolski klopi prisedeti skupaj toliko let, bova sedaj tudi vsaj pol ure. Naročil sem piva in kruha z maslom.

— No, sem pričel, kaj pa si delal, da te nisem nikdar videl? Ali si oženjen?

— Da.

— Da imaš otroke?

— Deset.

— Kaj, deset otrok?

— Da. Dva sta umrla, ostali pa živijo.

— Ubogi prijatelj, gotovo imaš mnogo skrbi. Kakšna je tvoja služba?

— Nameščen sem pri občini. Plače imam dvatisočpetsto pengov, stanovanjske doklade osemsto pengov in deset otrok!

Začuden sem ga gledal.

— In od tega živiš in preživljaš deset otrok?

— Dobro jih preživljam ter bi bil zelo zadovoljen, ako bi bi živela tudi Tomaž in Jože, toda ta dva vrabca sta umrla na bolezn v vratu. In kako lepa sta bila! Ako sploh kaj manjka v mojem življenju, potem sta ta dva otroka.

Bil sem zelo začuden.

— Torej, niti sedaj še nimaš dovolj otrok?

— O, prijatelj, otrok ni nikdar zadosti. Otroci so resnični prijatelji in prava življenska radost.

— Kako pa živite?

— Kako živimo? Tudi to ti povem. Jaz nisem oseba zase, ampak le dvanaesti del skupine, ki jo tvori naša družina. Nimam nikakih želja. Kvečjemu to, da pridem pravočasno domov in da se morem igrati z otroki. Ti ne veš, kaj je to in mogoče ne boš nikoli skušal, kaj se pravi priti domov v družbo desetih otrok. Vsak govori z menoj z drugačnim glasom in vendar slišim v vseh teh glasovih samo moj glas. In kadar sede nas dvanaest, z mojo ženo nas je ravno dvanaest, ki mizi, tedaj se mi zdi, da sem na veliki pojedini in čeprav dobi vsak le kos kruha in košček sira ali klobase.

— Vselej, kadar sedim med njimi, mislim, da sem že v nebesih in da čeblija oko mene majhni angelčki. Ne potrebujem gledališča ne zabave. Vse to mi daje moja družina. In še več! Ako bi nas videl velik slikar, ko sedimo pri mizi, bi nas gotovo ovekovečil! Toda vse to je le znanost.

Vsak dan moli pri mizi družini in na ta način moli vsak trikrat na mesec. Pri tretji molitvi pride prvi v mesecu, ko prinesem domov plačo in igra se nadaljuje. Kadar ima mesec en dan več, takrat moli moja žena. Na Silvestrov večer pa sem na vrsti jaz. Ali si moreš predstavljati, kaj je to? Ali čutiš oživljajočo moč te lirike?

Poleg tega gremo pomladi in poleti na velike izlete, kjer spoznavamo drevesa in evetlice ter se veselimo vsega tako, kakor da bi bilo vse naše.

Veruj mi, prijatelj, da na svetu ni drugega gorja razen onega, ki nam ga vsilijo naše prevleke zahteve. Največja blaženost je ona duševna moč, ki nas napravi sposobne, da se odrečemo vsem željam našega sebičnega "jaza". Ako izginemo s svojimi osebnimi zahtevami, je pred nami le velik kup človeškega materijala, ki je meso našega mesa in kri naše krvi. Ali ni zavest, da smo napravili tej majhni človeški armadi veselje, prava blaženost? Po mojem mnenju so največji morilec in zločinci naše prevleke zahteve, ki uničujejo vso človeško srečo in mir. Ni hinavščina, kar govorim. Vsaka moja beseda je čista resnica. Jaz hrepenim po nadaljevanju svojega do-

sedanjega življenja in po blaženosti, ki jo uživam, kadar sedi nas dvanaest okoli moje skromne mize.

Deset ljubkih otrok! Za sebičnega človeka pomeni to mnogo skrbi, toda zame, ki nimam "jaza", je teh deset otrok neprecenljiva dobrota božja.

Umolknil je in se pripravil za odhod. Plačal sem in odšel z otroki. Med potjo sva šla mimo trgovine z igračami. Prijatelj sem prijatelja pod pazduho in sem ga hotel peljati v trgovino, da si izbere za vsakega otroka primeren spomin. Toda prijatelj na moje veliko iznenadenje ni sprejel povabila ter je rekel:

— Zahvaljujem te za tvojo dobrosrčnost, toda ne huduj se, ker je ne morem izrabiti. In sicer zato ne, ker vzbujajo igrače velike zahteve. Moji otroci bi si kmalu želeli novih ter bi postali nesrečni in nezadovoljni. Zato zaklepam pred njimi, dokler bom pač mogel, vse stvari, ki niso predmet duševnih potreb.

Hvaležno mi je stisnil roko in izginil med pešci. Razmišljal sem in končno sem uvidel, da je moj nekdanji šolski tovariš, zanemarjeno oblečeni Tomaž, velik mož, kajti on si je ustvaril na zemlji v svoji majhni okolici svet, o katerem nam je Jezus toliko pridigal. Spoznal sem, da more biti človek, skrit pred svetom, sredi ozkih meja svoje družine vendarle velik mož, imeti pa mora močno, čisto, Kristusovo podobno dušo!

Naši v Ameriki

HOJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO N A DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

—V Pittsburgh, Pa., se je ubil rojak Joe Slobodnik. Padel je 20 čevljev globoko, ko je barval hišo. Zapuščena žena in troje otrok, mater in tri omožene sestre. Star je 28 let, doma iz Obrha pri Dragatušu. V Ameriki je bil 15 let.

— John Nemgar na Eveleth, Minn., je dobil iz vasi Laze blizu Planine pri Rakeku tužno vest, da mu je tam umrla mati Lucija Nemgar v častitljivi starosti 92 let. Na Eveleth, Minn., zapuščena tri sinove, doma pa dve hčeri in mnogo vnukov. Večna luč naj ji sveti!

ZA ZVIŠANJE DOHODKOV

Na poštenem ravnanju v Carigradu so ustanovili poseben oddelek, kjer proti primerni nagradi izpremeni vsa ki ženski v potnem listu zabeleženo starost. Vsaka Turkinja se lahko napravi na potnem listu starejšo ali mlajšo, in prav so pričakovali v ministru, da bo mnogo takih, ki se bodo zatekle v ta oddelek. In čudno, pretežna večina ni hotela biti uradno mlajša, temveč starejša. Gre skoraj izključno za dekleta, ki hočejo doseči določeno starost, da bi se mogle omožiti. Zdaj je namreč težko dobiti moža tudi v Turčiji in dekle se more požuriti, če že ima fanta, da si ne premisli. Sicer pa pri tem ne riskirajo mnogo, saj se dajo potem spet uradno pomladiti in stvar je v redu. Starejše dame se še ne priglašajo, da bi postale uradno mlajše. Najbrž ne zaupajo ministru, ali pa morda mislijo, da so jim nastavili past. Pa tudi tako ima ta urad na pošti lepe dohodke.

V japonskem kolonialnem ministru pa preskrbujejo svojim uslužbenecem za mal denar neveste. Gre za uradnike južno-mandžurske železnice, ki žive daleč od Tokija in drugih večjih mest tako, da nimajo prilike seznaniti se s čednimi dekleti. Ministrstvo razpošilja posebne formularje, ki jih dekleta izpolnijo, potem pa dobi te formularje 6000 samskih uradnikov, da si bodo lahko izbrali žene. Toda formularje dobe samo taki, ki nimajo plače zasežene, torej ki bodo lahko žene preživljali. Tako torej skrbi japonski ministru za svoje uslužbenec in za državno blaginjo.

TRAGEDIJA KLOVNA

Po Avstraliji je križaril v zadnjih mesecih velik potujoči cirkus, čegar glavna atrakcija je bil klovn Eric. Mož je bil izredno duhovit, izvrsten šaliljivec, poleg tega pa nenavadno spreten plezalec na vrvi, tako da je bil povsod ljubljene občinstva. Te dni pa je postal žrtev podlega zločina.

Nekega večera se je ob zaključku predstave kakor običajno produciral n a vrveh, ko ga je nenadoma začelo srbeti po vsem telesu, kar je bilo povod, da se je začel zvijati v izredno komičnih oblikah. Večina gledalcev je bila prepričana, da gre za posebne trike prebrisane klovna in je nastal v areni velika aplavz.

Takoj nato je nastala smrt na tla. Zdelo se je, da je občinstvo zaslučilo, da to kar se odigrava na vrvi, ni več igra, temveč bridka resnica. Še en obupen preokret in artist je izgubil ravnotežje ter tresnil v globino, kjer je ves razbit oblekal. Krik groze je prefresel vso areno. Klovnu Eric je bil mrtev.

V preiskavi so ugotovili, da je zavrati zlobnež natresel artistu prašek za srbenje v triko, najbrže z namenom, da ga moti pri njegovih produkcijah, ali pa celo, da povzroči njegovo smrt. Policija je kmalu izsledila krivca; bil je tovariš pokojnega klovna. Mož je priznal, da je res natresel prašek v trikot, dejal pa je, da je hotel s tem samo napraviti nedolžno šalo. V teku preiskave je prišlo na dan, da sta se klovni in njegov tovariš že daleč časa prepirala zaradi lepe cirkuske plesalke, in je zato upravičena domača policija, da je postal Eric nedvomno žrtev maščevanja svojega tekmeča.

Advertise in
"Glas Naroda"

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Znanstveni in . . .
. . . Poučni Spisi

BODOČI DRŽAVLJANI naj naroče knjižico — "How to become a citizen of the United States". Cena 50

BREZPOSELNOSTI IN PROBLEMI SKRBE ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35

BOJ NALEZLJIVIM BOLEZNIM. Spisal dr. Jos. Tičar. 155 strani. Cena 75

CERKNIŠKO JEZERO IN OKOLICA. Spisal M. Kabaj. Trda vez, 75 strani. Cena 120

DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani. Cena 80

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK. Spisal Franjo Dolar. 8 slikami. 278 strani. Cena 125

DOMAČI VRT. Spisal M. Humek. 234 str. Cena 120

DOMAČI ZDRAVNIK. Spisal S. Kneipp. 240 str. Trda vez. Cena 150

DO ORHIDA DO BITOLJE. 166 strani. Cena 70

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. 8 slikami. Cena 150

GOSPODINSTVO. Spisala S. M. Puržal. 8 slikami. 296 strani. Cena 120

GRSKA MITOLOGIJA. 311 strani. Cena 1—

IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani. Cena 50

IZBRANI SPISI ZA MLADINO. Spisal Franc Levstik. 220 strani. Cena 90

JUGOSLAVIJA. Spisal Anton Melik. Prvi in drugi del obsega 321 strani.

KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani. Cena 30

KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV. HRVATOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30

KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urbani.) Vez. 125

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50

KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Cena 75

LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI. 306 str. Cena 70

LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI. 322 strani. Cena 70

LIBERALIZEM. Spisal V. Hobhouse. 126 str. Politčna studija, ki nazorno prikazuje smerice nekoč tako važne angleške politične stranke.

MISTERIJ DUŠE. Spisal dr. Franc Goesti. 275 strani. Cena 1—

MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. 8 slikami. 190 strani. Cena 125

NAŠA PRVA KNJIGA. Spisal Pavel Flere. 60 strani. Trda vez. Cena 75

NOVA VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA. 291 strani. Cena 150

OJAČEN BETON. 123 strani. Vezano. Cena 50

OB 50-LETNICI DR. JANEZA EV. KREKA. 94 strani. Cena 25

OBRETNOSTI KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. 250

ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez. 50

Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih.

PO GORAH IN DOLINAH. Spisal Pavel Kunaver. 197 strani. Cena 80

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str. 75

PRAVILA ZA OLKO. 142 strani. Cena 65

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Cena 70

PSIHIČNE MOTNJE NA ALKOHOLSKI PODLAGI. Spisal Ivan Robida. 183 strani. Cena 75

RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. Cena 150

RADIO. 244 strani. Cena 175

RAČUNAR. 296 strani. Vezano. Cena 75

STANLEY V AFRIKI. 122 strani. Cena 50

SPOMINI. (Spisal Jože Lavtžar.) 243 strani. Cena 150

SVETO PISMO STAREGA IN NOVEGA ZAKONA. 799 in 233 strani. Trda vez. Cena 3—

SADNO VINO IN SADJEVEČ. Spisal M. Humek. 128 strani. 8 slikami. Cena 40

SLOV. ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVEN. SLOVAR. 148 strani. Cena 90

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Cena 40

SPRETNOSTI. 248 strani. Vezano. Cena 145

SPOL, LJUBEZEN, MATERINSTVO. Cena 50

SPOLNA NEVARNOST. Cena 25

UČNA KNJIGA LAŠKEGA JEZIKA. 147 str. Cena 60

UČBENIK ANGLEŠKEGA JEZIKA. — Slovnica in slovar. 295 strani. Cena broš. 125

UČBENIK ANGLEŠKEGA JEZIKA. — Slovnica in slovar. 295 strani. Cena broš. 150

UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 150

VELIKI SLOVENSKE SPISOVNIK. 437 strani. Vezano. Cena 125

VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Cena 50

VGSČILNA KNJAZICA. 93 strani. Cena 50

VOJNA Z JUGUOTO. 123 strani. Cena 50

VALENTINA VODNIKA IZBRANI SPISI. — 100 strani. Cena 30

VALENTIN VODNIK SVOJEMU NARODU. — 48 strani. Cena 25

VODNIKOVA PRATIKA za leta 1927. 128 str. Cena 50

PO PROGLASITVI OBSEDNEGA STANJA V OMAHI

Na sliki vidite oddelek narodne garde, ko je dospela v mesto Omaha v državi Nebraski. Governer je bil prisiljen proglasiti obsedno stanje, ker je policija začela streljati na stavkujoče delavce pri poulični železnici.

Mož v ognjeni peči

Roman iz življenja

Za "Glas Naroda" priredil: I. H.

45

Na facendo Germania so prihajali večaki. Raventos je bil vedno poleg in vedno v svoji usnjati srajci, noge v širokih bambachos in velikanskih škornjih z velikimi ostrogami. V tem času je bil stalni, gost pri Zalerju in je došlim ljudem razlagal in jih navduševal ter je bil njihov gostitelj. Postavil se je za Zalerja in Dijo, v kuhinji in v kleti je bilo vedno dovolj dela, kajti rekel je, da morajo biti ljudje, ki so prišli tako daleč, za svoj trud poplačani. Pa tega ni bilo treba, kajti plačilo so že itak dobili. Navdušenje za iznajdbo je bilo veliko. In sicer zaradi velikega zmanjšanja stroškov. Za ostale prednosti izuma jim ni bilo mnogo mar. Držali so se dejstva: obratni stroški so žrli podjetja in to more biti z enim udarcem odstranjeno. Sedaj so mogli zopet misliti na izkoriščanje rudnikov. Zasute rove so mogli zopet odpreti, mogli so tudi oživit dijamantno industrijo — in železo — v deželi so bile tovarne, ki so dobivale surovo železo iz Evrope, ker se kopanje železne rude ni izplačalo in rude je bilo v velikanskih množinah. Ali ni to bila sramota?

Dija je v mesto vzela tudi služinčad, kajti prve dneve je bilo tam mnogo dela. Mala palača je bila mnogo bolj prijazna kot mogočna, toda dolgo poletno spanje je pustilo za seboj svoje sledove; prah se je dvigal in odstraniti je bilo treba duh praha proti molom. Dija in njen brat Rolf nista bila tukaj rojena, temveč v neki vili v Petropolisu, toda po ločitvi je Zaler opustil vilo in si je kupil hišo v mestu, kjer mu je bilo zaradi kupčije mnogo ugodnejše.

Poglavitna Dijina briga je bila urediti nekaj sob za Pavla. Ni zahteval mnogo, ker je bil skromen. Toda Dija je želela, da ima vso udobnost in da je tudi ločen od ostalih sob. Poleg njegove spalnice so napravili kopalno sobo in za njegovo pisarno je kupila novo pohištvo. Vsled tega je z avtomobilom drvila po mestu in je povsod srečala znanke, ki so jo v štirih jezikih veselo pozdravljali. Nekaj dam jo je peljalo v pravljeno kraljestvo mode, da so ji pokazale zadnje pariške modele, da so dobile njen nasvet za obleke. Nekaj mladih gospodov je takoj hotelo z njo zajtrkovati, ko so slišali, da njena palača še ni urejena; nek minister je celo ustavil svoj avtomobil, da jo je vprašal, kdaj pride njen oče, s katerim ima govoriti o mnogih važnih zadevah. Iz pripomb teh ljudi, ki so bili v velikem trgovskem svetu, je spoznala, da je prišlo že nekaj v javnost o tem, kaj se je zgodilo v Ribeira dolini. Govorili so že tudi o novi železnici v Sao Paulo.

Brzjavka ji je naznanila Pavlov prihod. Hvala Bogu, njegove sobe so bile urejene, cela hiša je bila posnažena in stanu primerno pripravljena za zimske mesece od maja do avgusta. Pavla je pričakala na postaji in ga je pristrčno objela. Povedal ji je, da je na facendi zopet zavladal mir in stari red. Nato so se dolga pogajala z oblastmi v Sao Paulo in so razpravljali o novih cestah, kanalih in železnicah. Četudi pa ima vsaka država svojo ustavo, je bilo v industrijskih zadevah pogajati se z osrednjo vlado. Ker v Sao Paulo ni bilo mogoče doseči, so upali, da bodo na pritisk iz Rio dosegli svoj cilj.

Vsi so se zanimali za zanemarjeno južno zaledje in tudi obljub je bilo dovolj. Toda že celo četrtnetletje so vedeli, koliko so se mogli zanašati na take obljube. Sedaj je moralo priti do resne obljube. Med tem časom pa so Zaler, Kaden in Raventos potovali po industrijskih krajih, da bi osnovali delniško družbo. Da, ta Raventos — nezaželjen obesek — o njem je bilo mogoče mnogo povedati.

Dija je z velikim veseljem svojemu bratu pokazala stanovanje. Pavlu vse zelo ugajalo, se ji zahvali z ljubeznivimi besedami in ji poljubi roko. Dijo pa zalije rdečica in si misli, da mora to že tako biti, da bo imel sobe, v katerih bo sam svoj gospodar, za sprejem gospodov ministrov in drugih odličnih oseb pa so na razpolago druge sprejemne sobe.

Nato sedeta k mizi in Pavel prične pripovedovati o Raventosu.

— Manoeli moremo biti samo hvaležni, — pravi Pavel, — da je tedaj, saj veš, tako lepo izvedla zvijačo z očetom. Toda občevanje z njim ni prijetno. Njegovo robato obnašanje je strašno in njegovo večno šepanje! V njegovi bližini človek sploh ne pride iz pijače. Trdi pa, da mora tako biti. V hotelu Imperial ima vsak večer goste, ljudi iz ministrstev in trgovske zbornice, ki sicer niso prvi v svojih uradih, pa vendar imajo vpliv navzgor. Tem je pripovedoval vse mogoče stvari, ker ve, da bodo v svoji častihlepnosti poročali svojim predstojnikom.

— To ni tako slabo, — pravi Dija, — človek mora poznati razmere. Boj prične z zadnjih stopnic.

Da — in skoro izgleda, kot da je zadel pravo. Vendar pa je proti temu možu potrebna previdnost. V industriji ima svoje ljudi in slišala sem že zvoniti, da skuša z njihovo pomočjo dobiti v svoje roke večji del delnice.

— Ali bi to motilo častihlepne očetove načrte?

— Draga Dija, papa bo pri svojih visoko letajočih idejah moral tudi malo popustiti. To tudi nič ne škodi. S previdnim postopanjem pridemo brez dvoma do cilja, kot pri kakem zelo divjem jahanju.

— To je razlikovanje pri vas, — pravi Dija, — svojo hladno premišljenost ohraniš tudi pri najbolj vročem boju duhov. Pri očetu pa premaga spekulativna romantika, ki mu tiči v krvi velika Kruppova tovarna gori v Ribeira dolini, ali ni to velikanska fantazija?

— Za sedaj na vsak način. Pred njim plavajo mamutne podobe severoameriškega gospodarskega življenja, česar tukaj ni mogoče vpeljati in tudi, če bi naša zemlja bila odprta na vseh straneh svetovnemu prometu — Kruppova tvrdka bi potrebovala sto let, predno bi se iz majhnega početka mogla razviti v veliki industrijski tvrdka. Oče, ki se trka na svoje zavedovalne zmoglosti in svojo železno naravo, bi najrajši sam napravil, izvršil bi rad nekaj velikanskega, česar pa en človek ne zmore.

(Dalje prihodnjič.)

POGREB MARŠALOVEGA

SRCA

V palači Belvedere v Varšavi je bil te dni pogreb srca maršala Pilsudskega. Komisijski zdravniki in juristi je položila srce pokojnega maršala v srebrno žaro, ki so jo potem zapečatili in pritiskali na njo pečat prezidenta republike. Pogrebu maršalovega srca so prisostvovali poleg maršalove vdove in rodbinskih članov prezident Moscicki, ministrski predsednik ter mnogi drugi vojaški in civilni dostojanstveniki.

Zvečer je odpeljal iz Varšave vlak, ki mu je bil priključen poseben vagon, v katerem so žaro s srcem maršala Pilsudskega odpeljali v Vilno. Kamor so odpotovali poleg vojnega ministra tudi mnogi generali. Žaro so odnesli v Vilno v ostrobransko cerkev štirje polkovniki 1. legionarskega polka med gostim spajanjem šolske mladine in vojske. Spremljalo jih je 20 beleoblečenih deklet. Maršalov nečak in pobočnik Lepecki je odpotoval v Kanunas, kjer je posetil litovskega vojnega ministra v zadevi ekshumacije zemskih ostankov maršalove matere, ki so jih prepeljali v Vilno.

ISKAL JE MRTVE, NAŠEL ŽIVE

Kakor izmišljena povest se bere zgodba Julija Paulija, sina nemškega strojevodje iz Neunkirchena, ki je pred tridesetimi leti zapustil domovino in odšel na Angleško ter v Indijo prepričan, da sta mu oče in mati medtem umrli. Tudi roditelja, ki sta izgubila v svetovni vojni tri sinove, sta smatrala, da njun četrti sin več ne živi.

Ko je bilo Juliju Pauliju 17 let, se je izselil iz Nemčije na Angleško, kjer se je izučil fotografске obrti. Ob izbruhu svetovne vojne se je hotel vrniti domov, toda bilo je prepozno. Prijeli so ga, poslali v neko taborišče, po končani vojni pa so ga spet izpustili. Pisal je takoj domov in vprašal, če sta mu oče in mati še živa. Pisma pa so se menda izgubila, ker ni prejel nobenega odgovora. Starši pa so bili doma zelo žalostni, kajti vojna jim je vzela tri sinove na bojišče in so ostali na stara leta sami.

Prepričan, da nima od svojih nikogar na vsem širokem svetu, se je Pauli napotil v Indijo, kjer je kmalu dobil stalno službo v nekem velikem podjetju. Po večletnem bivanju v Indiji se je seznanil z reko rojakinjo in jo je vzel za

Naznanilo in Zahvala

S tužnim srcem naznanjamo prijateljem in znancem žalostno vest, da nam je dne 25. junija umrl preljubljeni oče —

Jacob Videmšek

v starosti 59 let. — Rojen je bil dne 25. junija 1876 v Dobu pri Domžalah.

Iskrena hvala vsem, ki so nam stali ob strani za časa žalosti, ga obiskali ob mitvaškem odru in ga spreminili k večnemu počitku dne 29. junija na pokopališče sv. Trojice.

Posebna hvala vsem, ki so mu darovali krasne vence v zadnji spomin.

Preljubi oče, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška gruda.

Zalujoči ostali:

PAVEL, ROZI in FRANCES VIDEMŠEK, otroci;

FRANK PAVLIČ, ANGELA MRAVLJA in JOVAN JERMAN, pastorki.

New York, 1. julija 1935.

ženo. Mnogokrat sta govorila o domovini in sta sklenila, da obiščeta Nemčijo. Toda stroški za potovanje so bili veliki in Pauli ni imel veselja za vožnjo, tem manj, ker je bil prepričan, da ne bo nikjer srečal prijaznih domačih obrazov. Srebral vladarski jubilej angleškega kralja ga je naposled le premamil, da se pogledal v Evropo. Peljal se je iz Londona tudi v Pariz, kjer je srečal nekega svojega tovariša iz mladih let.

Vesel tega svidenja je Pauli vprašal rojaka, če ve kaj o njegovih roditeljih. Tovariš, ki tudi sam ni bil že dolgo v Nemčiji, je menil, da sta gotovo mrtva.

Dvom, ki ga je izrazil tovariš iz mladosti, pa le ni dal Pauliju miru in tako se je odločil, da odide še v Nemčijo in obišče vsaj grob njih, ki sta mu dala življenje. Ko se je pripeljal z vlakom, je bila njegova prva pot na pokopališče. Gledal je križe in kamne, čital napise — brez uspeha. Slednjič je potkal pri grobarju. Lahko si mislimo, kakor se je začudil, ko mu je dedec povedal, da njegova mati in oče še živita.

Pauli ni hotel verjeti lastnim ušesom. Da bi premagal veliki ganjenost, se ni upal sam oditi naravnost k staršem, temveč je poslal naprej nekega človeka. Našel je oba starčka doma. Noben ni hotel verjeti, kar so jim pripovedovali. Oče je zmagjeval z glavo: "Saj to ni mogoče, ni res, moj sin je že davno mrtev!" Mati pa je menila, da gre le za pote

gavščino. Šele ko je stopil Julij Pauli čez prag hiše in sta ga mati in oče objela, sta verjela, da njun četrti sin še živi. Po tridesetih letih jima je zopet zastajal žarek družinske sreče.

Tudi sina je svidenje silno razveselilo. Po kratkem bivanju v domovini se je odpeljal v Indijo, odkoder bo zdaj pripeljal domov ženo in otroke in se naselili v domovini ter pripravil očetu in materi vsaj nekaj srečnih let, ki so jima morda še namenjena po tolikih razočaranjih in izgubah v življenju.

ZELENOOKA VOHUNKA

Francoski protivohunski urad je razposlal te dni vsem svojim agentom širom države okrožnico, ki opozarja na pojav lepe zelenooke mlade dame, ki so jo že dalj časa opazovali zaradi vohunskih mahinacij in je zdaj izginila brez sledu. Ubežnico so začeli iskati, ko so agenti vohunškega oddelka prišli v Toulonu dva letalska častnika.

Francoska vohunska policija smatra, da se bo razvila iz te aretacije ena največjih vohunskih afer. Stvar je prišla na dan zaradi razsipnega življenja enega izmed oficirjev, ki je trošil nenavadno velike vsote. Preiskava je dognala, da je mladi letalec prejemal denar iz nekega tajnega fonda, ki je bil najbrež last razpletene vohunske organizacije. Glavni krivec se piše Rolland, drugi aretiranec je njegov prijatelj.

Rollanda so prijeli ravno v

VELIK POŽAR

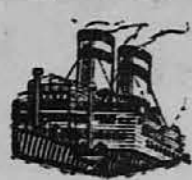
Nedavno je v skladišču žita v Kansas City, Mo., izbruhnil požar ter uničil za dvestotisoč dolarjev pšenice in koruze. Pa tudi skladišče, ki je do tal pogorelo, je veljalo par stotisočakov.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

316 WEST 15th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'

216 WEST 18th STREET

New York City.

trenutku, ko je hotel odpotovati z aktovko, v kateri je imel ogromno materijala v obliki fotografij in važnih vojaških listin. To aktovko je hotel mož izročiti pobežli zelenooki dami. Ženska je stala v trenutku Rollandove aretacije samo par korakov od njega in je izginila kakor bi se udrla v zemljo. Oddrdala je v sivem avtomobilu. Kje se je vozilo izgubilo, ne more nihče povedati. V zmešnjavi, ki je nastala po aretaciji letalskega oficirja, je vohunka odnesla pete. Najbrž je zdaj že preko francoske meje.

NEUSLIŠANA LJUBEZEN

V belgijskem naselju Germanieh, ki leži tik nemške meje, se je odigrala te dni krvava ljubavna tragedija. Neki 42-letni opekarniški delavec, ki je stanoval pri rudarski družini, se je že dalj časa zamažal prizadeval pridobiti si naklonjenost rudarjeve 21-letne hčere. To dni je počakal, da sta legli mati in hči k počitku. Potem se je ukradel v sobo, umoril obe in zažgal spalnico. Po zločinu se je odpeljal s kolesom, naslednji dan pa se je vrnil ter se javil policiji. Povedal je, da je izvršil zločin zaradi neuslišane ljubezni.

VAŽNO ZA

NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnina. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate na ročno pravčasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali je pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj na ših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Laublin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Saftig

Walsenburg, M. J. Bazuk

INDIANA:

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevil, J. Lukanic

Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)

Joliet, Mary Bamblich, Joseph Trevat

La Salle, J. Spelich

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Jodo Zelene

KANSAS:

Girard, Agnes Moenik

Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND:

Kitsmiller, Fr. Vodopivec

Steyer, J. Černe (za Penna. W. Va. in Md.)

MICHIGAN:

Detroit, Frank Stahar

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouze

Ely, Jos. J. Peshel

Eveleth, Louis Gouze

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Paulan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Strnisha

Little Falls, Frank Masla

OHIO:

Barberton, Frank Troha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Bar

Huger, Jacob Resnik, John Slapnik

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Wura

se

Warren, Mrs. F. Rachar

Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:

Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Broughton, Anton Ipaveo

Claridge, Anton Jerina

Conemaugh, J. Brezovec

Export, Louis Supančič

Farrel, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Greensburg, Frank Novak

Johnstown, John Polants

Krayn, Ant. Tauželj

Luzerne, Frank Balloch

Manor, Frank Demshar

Midway, John Žust

Pittsburgh, J. Pogačar

Presto, F. B. Demšar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schifrer

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Frank Šab

Sheboygan, Joseph Kakeč

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tauchar

Diamondville, Joe Rolich

Vsak zastopnik ima potrdilo za svo

to, katere je prejel. Zastopnik reje

kom tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"